

## EKONOMSKI VIDIKI MANAGEMENTA

## IZPIT

SPECIALISTIČNI IN MAGISTRSKI ŠTUDIJI

## REŠITVE

NAVODILA: Izpit obsega dva sklopa: teoretična vprašanja in analitične naloge. Oba sklopa sta razčlenjena na dve vsebinski področji: mikroekonomika in makroekonomika. Pri teoretičnih vprašanjih, ki so podana v obliki trditev, je prvih deset s področja mikroekonomike in zadnjih deset s področja makroekonomike. Teoretična vprašanja prinašajo 50 %. Enaka je razdelitev pri analitičnih vprašanjih, ki skupaj prinašajo 50 %. Za pozitivno oceno potrebujete 60 %. Izpit traja 140 minut.

Ime in  
priimek:

---

Vpisna  
številka:

---

Koper, marec 2006

$\frac{1}{15} = 0,666 \cdot 50 = 33,33$

## Teoretična vprašanja (50 T)

Navedenim trditvam pripišite na za to namenjeno mesto **DA**, če menite, da je trditev pravilna, oziroma **NE**, če menite da je napačna. Za pravilen odgovor dobite + 2,5 točk, za napačen odgovor - 2,5 točk in če ne odgovorite na vprašanje dobite 0 točk.

- 
- |  |    |          |
|--|----|----------|
| 1. Individualna krivulja povpraševanja je padajoča zaradi naraščajoče mejne koristnosti posamezne dobrine.   | NE | <b>N</b> |
| 2. Ravnotežna cena je na trgu popolne konkurence višja, ravnotežna količina pa nižja, kot na trgu nepopolne konkurence.  | NE | <b>N</b> |
| 3. Krivulja mejnega proizvoda seka krivuljo povprečnega proizvoda pri tistem obsegu zaposlenosti variabilnega proizvodnega dejavnika, kjer je mejni proizvod največji.         | NE | <b>N</b> |
| 4. Če velja pogoj $AC = AVC$ , se kratkoročna in dolgoročna krivulja ponudbe skladata.   | DA | <b>D</b> |
| 5. Eksogeno povečanje razpoložljivega dohodka kupcev premakne krivuljo tržnega povpraševanja levo in navzdol.  | NE | <b>N</b> |
| 6. Če sta dve dobrini substituta, je koeficient križne cenovne elastičnosti pozitiven.   | DA | <b>D</b> |
| 7. Na območju, kjer povprečni stroški naraščajo, je razlika med povprečnimi stroški in povprečnimi variabilnimi stroški manjša, kot na območju, kjer povprečni stroški padajo. | DA | <b>D</b> |
-

8. Mejna stopnja tehnološke substitucije, ki je enaka:  $MSTS = \frac{\frac{\Delta L}{\Delta K}}{\Delta L} = -2$ , nam pove, da je povečanje zaposlenosti proizvodnega dejavnika delo za eno enoto povezano z zmanjšanjem obsega zaposlenosti proizvodnega dejavnika kapital za pol enote pri nespremenjenem obsegu proizvodnje. **N**
9. Mejna stopnja ekonomske substitucije:  $MSES = \frac{P_K}{P_L} = -0,5$ , nam pove, da je povečanje zaposlenosti proizvodnega dejavnika delo za dodatno enoto pogojeno z zmanjšanjem zaposlenosti proizvodnega dejavnika kapital za pol enoti, če želimo ohraniti nespremenjene celotne stroške. **N**
10. Mejna stopnja substitucije:  $MSS = \frac{\Delta X}{\Delta Y} = -1,5$ , nam pove, da mora posameznik v primeru povečanja potrošnje dobrine Y za eno enoto zmanjšati potrošnjo dobrine X za enoto in pol, če želi ohraniti nespremenjeno raven skupne koristnosti. **D**
11. Predpostavimo, da je funkcija agregatnega povpraševanja dana z naslednjo matematično specifikacijo:  $Y = 40 - 2P$ . Če se cena poveča za 1 d.e., potem se obseg povpraševanja zmanjša za 0,5 d.e. **N**
12. Realni BDP je v nekem obdobju porasel za 3%, koeficient dinamike splošne ravni cen pa je v tem obdobju znašal 1,02. Na temelju teh podatkov ugotovimo, da je znašala indeks rasti nominalnega BDP 106,05. **N**
13. Če znaša multiplikator investicij 2, znaša mejna nagnjenost k varčevanju 0,5. **D**
14. Eksogena ponudba denarja (M) znaša 200 milijonov d.e., funkcija likvidnostne preference pa ima naslednjo matematično specifikacijo:  $M = 750 - 50I$ . Ravnotežna obrestna mera znaša v tem primeru 11 %. **D**

$$P = \frac{40}{2} - \frac{1}{4}Y$$

$$20 - \frac{1}{4}Y$$

$$3P = 40 - Y$$

$$P = \frac{40}{3} - \frac{Y}{3}$$

$$P = 13,33 - \frac{1}{3}Y$$

$$50I = 750 - 200$$

$$50I = 550 \quad | :50$$

$$I = 11\%$$

DA

- |  |    |          |
|--|----|----------|
| 15. Z operacijami na odprtem trgu vpliva centralna banka na bančne rezerve, ponudbo denarja in obrestne mere.                                    | DA | <b>D</b> |
| 16. Spodbujevalna denarna politika premika krivuljo agregatnega povpraševanja v desno in navzgor.  | DA | <b>D</b> |
| 17. Frikcijska brezposelnost je začasna brezposelnost, ki nastane predvsem zaradi dejstva da določeni menjajo službo.                            | DA | <b>D</b> |
| 18. Za inflacijo povpraševanja je značilno, da se krivulja agregatnega povpraševanja premika levo in navzdol ob dani krivulji agregatne ponudbe. | NE | <b>N</b> |
| 19. V sistemu stalnega ali trdnega deviznega tečaja majhno gospodarstvo lahko vodi neodvisno denarno politiko.                                   | NE | <b>N</b> |
| 20. Okunov zakon je empirično razmerje med cikličnim gibanjem BDP in brezposelnostjo.  | DA | <b>D</b> |

# Analitične naloge (50 T)

## MIKROEKONOMIKA (25 T)

1. Razpoložljivi dohodek je 100, cena dobrine B je 10 d.e. V primeru, da posameznik ne kupi nobene enote dobrine B, lahko kupi 2,5 enot dobrine A.

a) Določite ceno dobrine A. (1,25 T)

$$D_i = P_A \cdot A + P_B \cdot B \quad P_B = 10$$

$$100 = P_A \cdot 2,5 + 10 \cdot 0$$

$$100 = P_A \cdot 2,5$$

Cena dobrine A je 40 d.e.  $2,5 P_A = 100 / : 2,5$   
 $P_A = 40 \text{ d.e.}$

b) Zapišite enačbo premice proračunske omejitve tako, da bo obseg potrošnje dobrine A izražen kot odvisna spremenljivka. Napišite koliko znaša v tem primeru koeficient mejne stopnje ekonomske substitucije in ga pojasnite. (1,25 T)

$$D_i = P_A \cdot A + P_B \cdot B \quad A = \frac{100}{40} - \frac{10}{40} B = A = 2,5 - 0,25 B \quad MSES = 0,25$$

$$P_A \cdot A = D_i - P_B \cdot B$$

$$A = \frac{D_i}{P_A} - \frac{P_B}{P_A} B$$

Enačba premice enakih stroškov je naslednja:  
 $A = 2,5 - 0,25 \cdot B$

Koeficient mejne stopnje ekonomske substitucije znaša 0,25, kar pomeni, da je povečanje potrošnje dobrine B za enoto povezano z zmanjšanjem potrošnje dobrine A za 0,25 enot pri nespremenjenem razpoložljivem dohodku.

c) V spodnji tabeli so dane kombinacije potrošnje dobrin A in B, ki zagotavljajo posamezniku enako raven celotne koristnosti. Določite tisto kombinacijo, ki je optimalna pri danem dohodku in pri danih cenah. Pojasnite, kako ste prišli do optimalne rešitve. (1,25 T)

B	8	7	3	2
A	2	3	4	6
MSTS $\frac{\Delta A}{\Delta B} =$	+	-1	- $\frac{1}{4} = 0,25$	-2

Optimalna kombinacija je 3 B in 4 A.

$MSES = MSTS$

POGODI!

d) Pojasnite, kaj je ključna značilnost monopolistične konkurence. (1,25 T)

Proizvodi v očeh kupcev niso homogeni, zaradi tega lahko posamezni ponudniki zahtevajo višje cene od konkurence, pa se jim zaradi tega ne bo zmanjšal obseg povpraševanja.

$$P_r = TR - TC$$

$$TR = P \cdot Q - TC$$

2. Dana je naslednja funkcija celotnih stroškov za podjetje

v popolni konkurenci:  $TC = 10TP - \frac{1}{4}TP^2 + \frac{1}{9}TP^3$

$$ATP = \frac{TC}{TP} = 10 - \frac{1}{4}TP + \frac{1}{9}TP^2$$

$$MP = TP' \Rightarrow 10 - \frac{2}{4}TP + \frac{2}{9}TP^2 = 10 - \frac{1}{2}TP + \frac{2}{9}TP^2$$

$$ATP = 10 - \frac{1}{4}TP + \frac{1}{9}TP^2$$

a) Določite tisti obseg ponudbe, pri katerem bo dobiček na enoto proizvoda enak 10. (1,5 T)

$$\frac{PR}{TP} = 10$$

$$10 = 10 - \frac{1}{4}TP + \frac{1}{9}TP^2$$

$$10 = \frac{TR - TC}{TP} = \frac{P \cdot TP - TC}{TP}$$

$$TP = 7,2942$$

$$45 - \frac{9}{8}TP - TP^2 = 0$$

$$10 = TC' = \frac{TC}{TP}$$

$$10 = 10 - \frac{2}{4}TP + \frac{2}{9}TP^2$$

$$TP_{PR} = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

$$\frac{-9}{8} \pm \sqrt{\left(\frac{9}{8}\right)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 45} =$$

$$0 = 10 - \frac{1}{4}TP - \frac{2}{9}TP^2 \quad | \cdot 9$$

$$0 = -10 - \frac{1}{4}TP - \frac{2}{9}TP^2 \quad | \cdot 9$$

$$0 = -90 - \frac{9}{4}TP - \frac{2}{9}TP^2 =$$

b) Določite ravnotežno ceno, če je ravnotežna količina (TP)

enaka  $\frac{5}{3}$ . (1,5 T) = 1,67

$$\frac{1,125 \pm \sqrt{1,265 - 180}}{2} =$$

$$MP = P$$

$$10 - \frac{1}{2}\left(\frac{5}{3}\right) + \frac{1}{3}\left(\frac{5}{3}\right)^2 = 0$$

10,093

$$10 - \frac{5}{6} + \frac{1}{3} \cdot \frac{25}{9} =$$

$$10 - \frac{5}{6} + \frac{25}{27} =$$

$$10 - 0,833 + 0,925 = 10,092$$

$$\frac{1,125 + 13,963}{2} =$$

$$= 7,294$$

c) Pojasnite, kaj je to efektivna davčna stopnja (2 T)

Efektivna davčna stopnja je relativno število, ki ga izračunamo kot razmerje med celotnimi davki, ki jih plačamo, in celotnim dohodkom.

3. Dana je naslednja proizvodna funkcija:  $TP = \frac{1}{7}K^2 - \frac{1}{300}K^3$ .

$$ATP = \frac{TP}{K} = \frac{\frac{1}{7}K^2 - \frac{1}{300}K^3}{K} = \frac{1}{7}K - \frac{1}{300}K^2 = ATP$$

a) Določite analitično tisti obseg zaposlenosti proizvodnega dejavnika kapital (K), kjer je vrednost funkcije povprečne produktivnosti največja. (1,25 T)

$$MTP = TP'$$

$$MTP = \frac{2}{7}K - \frac{3}{300}K^2$$

150/7

$$K' = 0$$

$$K = \frac{150}{7} = K$$

$$ATP = MTP$$

$$\frac{2}{7}K - \frac{3}{300}K^2 - \frac{1}{7}K + \frac{1}{300}K^2 = 0$$

$$\frac{1}{7}K - \frac{2}{300}K^2 = 0 \quad \frac{1}{7}K - \frac{1}{1500}K^2 = 0 \quad | \cdot 150$$

$$\frac{150}{7}K - K^2 = 0 \quad K\left(\frac{150}{7} - K\right) = 0$$

b) Določite, tisti obseg zaposlenosti proizvodnega dejavnika kapital, kjer je celotni proizvod največji. (1,25 T)

$$\frac{2}{7}K - \frac{3}{300}K^2 = 0$$

200/7

$$\frac{2}{7}K - \frac{1}{100}K^2 = 0 \quad | \cdot 100$$

$$\frac{200}{7}K - K^2 = 0$$

$$K\left(\frac{200}{7} - K\right) = 0$$

$$\frac{200}{7} = K$$

7

c) Pojasnite, kaj so to ekonomije obsega. (1,25 T)

**Zniževanje povprečnih stroškov zaradi vpliva zmanjševanja povprečnih fiksnih stroškov.**

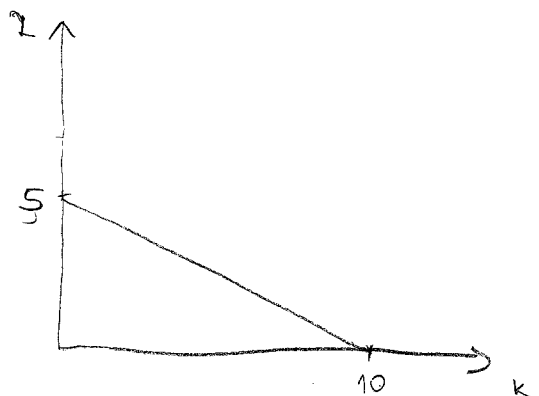
d) Pojasnite, kaj pomeni vrednost koeficienta mejne produktivnosti dela, ki je enaka  $-2$ . (1,25 T)

**Če zaposlimo dodatno enoto dela, se celotni proizvod zmanjša za dve enoti.**

4. Dana je naslednja matematična specifikacija premice enakih stroškov:  $L = 5 - \frac{5}{10}K$ .

$$5 - \frac{1}{2}K$$

a) Narišite graf te funkcije. (1,5 T)





b) Koliko znaša v tem primeru koeficient mejne stopnje ekonomske substitucije in pojasnite, kaj nam njegova vrednost pove? (1,5 T)

$$MSE S = -\frac{1}{2} = -0,5 \quad \frac{P_K}{P_L}$$

Koeficient mejne stopnje ekonomske substitucije znaša 0,5. njegova vrednost nam pove, da je povečanje zaposlenosti proizvodnega dejavnika K za dodatno enoto povezano z zmanjšanjem zaposlenosti proizvodnega dejavnika delo za pol enote, ob pogoju, da ostane znesek celotnih stroškov nespremenjen.

c) V spodnji tabeli so dane različne kombinacije dela (L) in kapitala (K), ki zagotavljajo enak obseg proizvodnje. Določite, katera izmed alternativnih kombinacij je optimalna z vidika stroškov. (2 T)

K	L	$\frac{\Delta L}{\Delta K}$
1	9	-
2	8	-1
3	6	-2
4	3	-3
5	2,5	-0,5 $\Rightarrow$ optimalna

Optimalna kombinacija je 2,5 enot L in 5 enot K.

5. Monopolist se sooča z naslednjo funkcijo tržnega povpraševanja:  $P=4Q^{-2}$ .

a) Pretvorite zgornjo funkcijo tako, da bo obseg povpraševanja izražen kot odvisna spremenljivka. (1,5 T)

$$\begin{aligned}
 P &= 4Q^{-2} & Q^2 &= \frac{4}{P} & \text{ah.} & P &= 4Q^{-2} & Q^2 &= \sqrt{\frac{4}{P}} \\
 P &= 4Q^{\frac{1}{2}} & Q &= \sqrt{\frac{4}{P}} & Q^{-2} &= \frac{P}{4} & Q &= \frac{2}{\sqrt{P}} = \frac{2}{P^{\frac{1}{2}}} \\
 P &= \frac{4}{Q^2} & Q &= \frac{2}{\sqrt{P}} & \frac{1}{Q^2} &= \frac{P}{4} & Q &= \frac{2}{\sqrt{P}} \\
 & & Q' &= \frac{2}{\sqrt{P}} = \frac{2}{P^{1/2}} & Q^2 &= \frac{4}{P} & Q &= 2 \cdot P^{-1/2}
 \end{aligned}$$

$$Q = 2 \cdot P^{-1/2}$$

$$2 \cdot P^{-1/2}$$

b) Izračunajte koeficient cenovne elastičnosti povpraševanja in ga pojasnite. (2 T)

Koeficient cenovne elastičnosti povpraševanja znaša  $-0,5$ .

c) Zapišite enačbi celotnega in mejnega prihodka (najlažje bo, če enačbo celotnega prihodka izrazite kot funkcijo cene). (1,5 T)

$$\begin{aligned}
 TR &= P \cdot Q = P \cdot (2 \cdot P^{-1/2}) = 2P \cdot P^{1/2} \\
 &= 2P^{1+1/2} = 2P^{3/2}
 \end{aligned}$$

$$TR = 2 \cdot P^{(0,5)}$$

$$MR = P^{(-0,5)}$$

$$MR = TR' = \frac{2}{2} P^{(3/2-1)}$$

$$MR = P^{(-0,5)}$$

$$20 - \frac{1}{2} \cdot P^0 = -1$$

$$\begin{aligned}
 P &= 4Q^{-2} \\
 P &= 4Q^{\frac{1}{2}} \\
 P &= \frac{4}{Q^2}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 Q^2 &= \frac{4}{P} \\
 Q &= \sqrt{\frac{4}{P}}
 \end{aligned}$$

$$Q = \frac{2}{\sqrt{P}} = \frac{2}{P^{1/2}} = 2 \cdot P^{-1/2}$$

$$\begin{aligned}
 TR &= P \cdot Q = P \cdot (2P^{-1/2}) \\
 &= 2P^{1/2}
 \end{aligned}$$

$$MR = P^{-1/2}$$

4.0  
-0,5

$$\frac{1}{1-MPC} = 1,5 \quad 1 = 1,5(1-MPC) \quad 1,5MPC = 0,5 / :1,5$$

$$A = 1,5 - 1,5MPC \quad MPC = 0,333$$

$$-1 + 1,5 = 1,5MPC$$

## MAKROEKONOMIKA (25 T)

### 6. Multiplikator investicij znaša 1,5.

a) Izračunajte, koliko znašata mejna nagnjenost k varčevanju in mejna nagnjenost k trošenju. (1,25 T)

$$\Delta C_i = 1,5$$

$$\frac{1}{1-MPC} \cdot \Delta C$$

$$MPC + MPS = 1$$

$$MPC = 1/3$$

$$MPS = 2/3$$

$$1 - MPC = MPS$$

$$1 - 0,333 = 0,666$$

$$MPS = 0,666$$

b) Izračunajte, za koliko denarnih enot se bo spremenil bruto domači proizvod, če se investicije avtonomno povečajo za enoto. (1,25 T)

$$\Delta y = \frac{1}{1-MPC} \cdot \Delta I = 1,5 \cdot 1 = 1,5 \text{ enot.}$$

c) Izračunajte, za koliko denarnih enot se bo spremenil BDP, če se osebna potrošnja (C) poveča za eno enoto. (1,25 T)

$$\Delta y = \frac{1}{1-MPC} \cdot \Delta C = \frac{1}{0,333} \cdot 1 = 3 \text{ enote.}$$

d) Opišite bistvo hipoteze izrinjanja (investicij) – crowding out. (1,25 T)

**Večanje državne potrošnje zahteva višje davke. Višji davki znižujejo donosnost investicij privatnega sektorja, zaradi česar država s svojim trošenjem izrinja investicije privatnega sektorja iz gospodarstva, kar negativno vpliva na gospodarsko rast.**

7. Dana je naslednja funkcija agregatnega povpraševanja:  
 $P = 200 - \frac{1}{2}Y$ , kjer meri spremenljivka  $P$  splošno raven cen in spremenljivka  $Y$  vrednost realnega bruto domačega proizvoda.

a) Določite ravnotežno vrednost bruto domačega proizvoda ( $Y$ ), če je funkcija agregatne ponudbe enaka  $P = 50 + 0,5Y$ , uporabljene spremenljivke pa imajo enak pomen, kot v primeru funkcije agregatnega povpraševanja. (1,5 T)

$$200 - \frac{1}{2}Y = 50 + 0,5Y$$

$$\underline{\underline{Y = 150}}$$

$$200 - 50 - 0,5Y - 0,5Y = 0 \quad 150 - Y = 0$$

Ravnotežna vrednost BDP znaša 150.

c) Na temelju izračuna pod točko b) izračunajte ravnotežno vrednost splošne ravni cen. (1,5 T)

$$P = 200 - \frac{1}{2}Y$$

$$= 200 - \frac{1}{2} \cdot 150$$

$$= 200 - 75$$

$$P = 125 \text{ de}$$

Ravnotežna raven cen znaša 125.

d) Izračunajte vrednost potrošnikovega presežka pri ravnotežni splošni ravni cen. (2 T)

$$= \frac{(200 - 125) \cdot 150}{2} = \frac{75 \cdot 150}{2} = \underline{\underline{5625 \text{ d.e.}}}$$

Potrošnikov presežek znaša 5625 d.e.

8. Dana je naslednja funkcija varčevanja:  $S = -100 + \frac{3}{5}Y$ , kjer je S obseg varčevanja in Y razpoložljivi dohodek.

a) Izračunajte funkcijo osebne potrošnje. (1 T)

$$C + S = Y$$

$$C = Y - S$$

$$C = 100 + (2/5) \cdot Y$$

$$C = Y + 100 - \frac{3}{5}Y$$

$$C = 100 + \frac{2}{5}Y$$

b) Izračunajte za koliko d.e. se bo povečal BDP, če se osebna potrošnja poveča za 100 d.e. (1 T)

$$\Delta C = 100$$

$$\Delta Y = \frac{1}{c} \cdot 100 =$$

BDP se bo povečal za 250 d.e.

$$\frac{1}{\frac{2}{5}} \cdot 100 = \frac{5}{2} \cdot 100 = 250 \text{ d.e.}$$

c) Izračunajte vrednost davčnega multiplikatorja in ga pojasnite. (1 T)

$$\frac{-c}{1-c} = \frac{-\frac{2}{5}}{1-\frac{2}{5}} = \frac{-\frac{2}{5}}{\frac{3}{5}} = \frac{-2}{3} = -0,666$$

Vrednost davčnega multiplikatorja znaša -0,67, kar pomeni, da bo povečanje davkov za denarno enoto povzročilo zmanjšanje BDP za 0,67 denarnih enot.

d) Izračunajte, za koliko d.e. se bo spremenil BDP, če država poveča znesek pobranih davkov za 50 d.e. (1 T)

BDP se bo zmanjšal za 33,33 denarnih enot.

$$0,666 \cdot 50 = 33,3 \text{ d.e.}$$

$$\Delta Y_T = \frac{c}{1-c} \cdot \Delta T = \frac{10}{5} \cdot 50 = 0,666 \cdot 50 = 33,3$$

e) Izračunajte neto učinek povečanja osebne potrošnje in povečanja davkov na BDP. (1 T)

BDP se bo povečal za 216,67 d.e. – za 250 d.e. se bo povečal, ker se poveča osebna potrošnja, za 33,33 d.e. pa se bo zmanjšal, ker se povečajo davki.

$250 - 33,3 = \underline{216,7} \text{ d.e.}$

$\Delta y = \Delta y_c - \Delta y_T = 250 - 33,3$

9. Izhodiščna splošna raven obrestnih mer ( $i_1$ ) v narodnem gospodarstvu znaša 6 %, funkcija likvidnostne preference (to je funkcija povpraševanja po denarju) pa ima naslednjo matematično specifikacijo:  $M^D = \frac{40}{i-2}$ .  $i = 6\%$

a) Izračunajte ravnotežni obseg ponudbe denarja v narodnem gospodarstvu. (1,25 T)

$M^D = \frac{40}{6-2} = \frac{40}{4} = \underline{10 \text{ de}}$

Ravnotežni obseg ponudbe denarja znaša 10 d.e.

b) Izračunajte, za koliko odstotnih točk se spremeni splošna raven obrestne mere, če se obseg ponudbe denarja podvoji (to je, poveča za 100 %). (1,25 T)

$i + \Delta i = 4 - 6 = -2\%$

$M^D = 20 \text{ de}$

$20 = \frac{40}{i-2} \quad | \cdot i-2$

$20i - 40 = 40$

$20i = 40 + 40 = 80$

$| : 20 = 4$   
 $i = 4$

Splošna raven obrestnih mer se zmanjša za dve odstotni točki.

c) Izračunajte, za koliko d.e. se bodo povečale, oziroma zmanjšale, investicije po spremembi splošne ravni obrestne mere, če vsako povečanje obrestne mere za eno odstotno točko povzroči zmanjšanje obsega investicij za 100 enot. (1,25 T)

Investicije se bodo povečale za 200 d.e.

$\Delta y = d^I \cdot \Delta i = +2 \cdot 100 = +200 \text{ de} \quad \uparrow$

$\Delta i = 1\% \Rightarrow \Delta I = 100 \text{ de} \quad \frac{2 \cdot 100}{1} = 200 \text{ de}$

$\Delta i = 2\% \dots \Delta I \dots ? \quad 14$

d) Na temelju izračuna o spremembi investicij iz predhodne naloge izračunajte spremembo BDP, če znaša mejna nagnjenost k trošenju 0,5. (1,25 T)

BDP se bo povečal za 400 d.e.

$$\Delta = 0,5$$

$$c = 0,5$$

$$\Delta y = \frac{1}{1-c} \cdot \Delta I = \frac{1}{1-0,5} \cdot 200 = \underline{\underline{400 \text{ d.e.}}}$$

10. Elastičnost nominalnega BDP v odvisnosti od proizvodnega dejavnika delo je 0,6 in elastičnost nominalnega BDP v odvisnosti od proizvodnega dejavnika kapital je 0,5. Indeks rasti dela je 101, indeks rasti kapitala je 102 in indeks rasti nominalnega BDP je 104.

a) Izračunajte koeficient donosov obsega in ga pojasnite. (1,25 T)

$$x_L = 0,6 \quad x + y = 1,1 \quad \epsilon_L = 1\% \quad \epsilon_{KB} = 4\%$$

$$y = 0,5 \quad \epsilon_K = 2$$

Koeficient donosov obsega znaša 1,1. To pomeni, da bo hkratno povečanje zaposlenosti dela in kapitala za 1 % povzročilo rast proizvoda za 1,1 %

$$a = x \cdot y = 0,6 + 0,5 = \underline{\underline{1,1}}$$

b) Pojasnite, kaj pomeni vrednost koeficienta elastičnosti nominalnega BDP v odvisnosti od proizvodnega dejavnika delo, ki znaša 0,6. (1,25 T)

Če povečamo zaposlenost dela za 1 %, bo obseg proizvodnje porasel za 0,6 %.

c) Izračunajte prispevek kapitala k rasti nominalnega BDP. (1,25 T)

$$0,6 \cdot 1 = 0,6$$

$$0,5 \cdot 2 = 1$$

$$\underline{\quad 1,6}$$

Kapital prispeva k rasti BDP 25 %

$$4\% \dots 100\%$$

$$1\% \dots x\%$$

$$x = \frac{1 \cdot 100}{4} = 25\% \text{ kapitala}$$

$$0,6 \dots x$$

$$4\% \dots 100\%$$

$$\frac{0,6}{4} = 2,5\% \text{ prispevek delo}$$

d) Izračunajte stopnjo rasti tehničnega napredka. (1,25 T) ✓

Stopnja tehničnega napredka je 2,4 %.

$$r_L + L + r_K \cdot K + r_{TN} \cdot TN = r_{NB}$$

$$0,6 \cdot 1 + 0,5 \cdot 2 + r_{TN} \cdot TN = 4\%$$

$$\underbrace{0,6 + 1}_{1,6} + 2 \cdot r_{TN} = 4\%$$

$$1,6 + \square = 4 - 1,6$$

$$= 2,4\%$$